

Rada
Európskej únie

V Bruseli 12. decembra 2022
(OR. en)

13068/22

**Medziinštitucionálny spis:
2022/0209 (NLE)**

**RC 49
TRANS 615
COMPET 751**

LEGISLATÍVNE AKTY A INÉ PRÁVNE AKTY

Predmet: NARIADENIE RADY o uplatňovaní článkov 93, 107 a 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na určité kategórie štátnej pomoci v odvetví železničnej, vnútrozemskej vodnej a multimodálnej dopravy

NARIADENIE RADY (EÚ) 2022/...

Z ...

o uplatňovaní článkov 93, 107 a 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na určité kategórie štátnej pomoci v odvetví železničnej, vnútrozemskej vodnej a multimodálnej dopravy

(Text s významom pre EHP)

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 109,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

so zreteľom na stanovisko Európskeho parlamentu¹,

¹ Stanovisko z ... (zatiaľ neuvverejnené v úradnom vestníku).

keďže:

- (1) Nariadením Rady (EÚ) 2015/1588¹ sa Komisia oprávňuje vyhlásiť prostredníctvom nariadení určité špecifické kategórie pomoci pre podniky, ktoré pôsobia v rôznych odvetviach, ako je pomoc na ochranu životného prostredia, za zlučiteľné s vnútorným trhom a nepodliehajúce požiadavkám notifikácie v zmysle článku 108 ods. 3 zmluvy (ďalej len „požiadavky notifikácie“). Nariadenie (EÚ) 2015/1588 sa však nevzťahuje napríklad na pomoc pre železničnú a vnútrozemskú vodnú dopravu alebo multimodálnu dopravu vymedzené nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1315/2013². V kontexte Európskej zelenej dohody a stratégie pre udržateľnú a inteligentnú mobilitu stanovené Komisiou v jej oznámeniach z 11. decembra 2019 a 9. decembra 2020 sa význam uvedených odvetví na úrovni Únie čoraz viac zvyšuje.
- (2) Podľa článku 93 zmluvy je pomoc súvisiaca so železničnou, s vnútrozemskou vodnou a multimodálnou dopravou považovaná za zlučiteľnú so zmluvami, ak slúži na koordináciu dopravy, alebo ak predstavuje náhradu za plnenie niektorých záväzkov súvisiacich s verejnoprospešnou službou.

¹ Nariadenie Rady (EÚ) 2015/1588 z 13. júla 2015 o uplatňovaní článkov 107 a 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na určité kategórie horizontálnej štátnej pomoci (Ú. v. EÚ L 248, 24.9.2015, s. 1).

² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1315/2013 z 11. decembra 2013 o usmerneniach Únie pre rozvoj transeurópskej dopravnej siete a o zrušení rozhodnutia č. 661/2010/EÚ (Ú. v. EÚ L 348, 20.12.2013, s. 1).

- (3) Komisia uplatnila článok 93, článok 107 ods. 1 a článok 108 zmluvy v mnohých rozhodnutiach týkajúcich sa určitých kategórií štátnej pomoci poskytnutej podnikom aktívnym v odvetviach železničnej, vnútrozemskej vodnej a intermodálnej dopravy a vypracovala usmernenia na posúdenie určitých kategórií štátnej pomoci, ktoré sa považujú za pomoc potrebnú na koordináciu dopravy. Podľa skúseností Komisie takáto pomoc nevedie k žiadnemu významnému narušeniu hospodárskej súťaže za predpokladu, že sa poskytuje otvoreným, transparentným a nediskriminačným spôsobom, pričom na základe získaných skúseností možno stanoviť jasné podmienky zlučiteľnosti.
- (4) S cieľom zjednodušiť administratívu v prípadoch, keď je narušenie hospodárskej súťaže obmedzené na minimum, by preto Komisia mala byť splnomocnená vyhlásiť prostredníctvom nariadení pomoc na koordináciu dopravy alebo na náhradu za plnenie niektorých záväzkov súvisiacich s verejnoprospešnou službou v zmysle článku 93 zmluvy za zlučiteľnú s vnútorným trhom a nepodliehajúcu požiadavkám notifikácie.
- (5) Na štátnu pomoc predstavujúcu náhradu za plnenie záväzkov vyplývajúcich zo služieb vo verejnom záujme vo vzťahu k službám vo verejnom záujme v osobnej doprave sa už vzťahuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1370/2007¹ vrátane prípadov, keď sa členské štáty rozhodnú uplatňovať uvedené nariadenie na verejnú osobnú dopravu vnútrozemskými vodnými cestami a vnútroštátnymi morskými vodami. Náhrady za služby vo verejnom záujme týkajúce sa verejnej osobnej dopravy by preto mali byť z rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia vylúčené.

¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1370/2007 z 23. októbra 2007 o službách vo verejnom záujme v železničnej a cestnej osobnej doprave, ktorým sa zrušujú nariadenia Rady (EHS) č. 1191/69 a (EHS) č. 1107/70 (Ú. v. EÚ L 315, 3.12.2007, s. 1).

- (6) Pri prijímaní nariadení, ktorými sa vyhlasujú určité kategórie pomoci nepodliehajúce požiadavkám notifikácie podľa tohto nariadenia, by Komisia mala špecifikovať: účel pomoci; kategórie príjemcov; prahové hodnoty, ktorými sa obmedzuje pomoc; podmienky upravujúce kumuláciu pomoci a podmienky monitorovania, a mala pripojiť prípadné ďalšie podrobné podmienky s cieľom zabezpečiť zlučiteľnosť pomoci, na ktorú sa vzťahuje toto nariadenie, s vnútorným trhom.
- (7) Je dôležité, aby mohli všetky strany skontrolovať, či sa pomoc poskytuje v súlade s platnými pravidlami. Pre správne uplatňovanie pravidiel zmluvy je preto nevyhnutná transparentnosť štátnej pomoci, ktorá vedie k lepšiemu súladu s pravidlami, väčšej zodpovednosti, vzájomnému hodnoteniu a v konečnom dôsledku k efektívnejšiemu vynakladaniu verejných prostriedkov. Z tohto dôvodu by sa malo od každého členského štátu vyžadovať, aby poskytovali zhrnutia informácií o pomoci, ktorú udelil a na ktorú sa vzťahuje nariadenie prijaté podľa tohto nariadenia. S cieľom zabezpečiť transparentnosť opatrení, ktoré prijal každý členský štát, by Komisia mala uvedené zhrnutia uverejňovať.
- (8) Podľa článku 108 ods. 1 zmluvy má Komisia v spolupráci s členskými štátmi priebežne skúmať všetky existujúce systémy pomoci. Na tento účel a s cieľom zabezpečiť čo najväčší stupeň transparentnosti a primeranej kontroly, by každý členský štát mal zaznamenávať a zhromažďovať informácie o uplatňovaní nariadení prijatých podľa tohto nariadenia. Aspoň raz ročne by každý členský štát mal predkladať Komisii správu o uplatňovaní takýchto nariadení. Komisia by mala uvedené správy sprístupniť všetkým ostatným členským štátom.

- (9) Pred prijatím nariadení podľa tohto nariadenia by Komisia mala umožniť všetkým zainteresovaným osobám a organizáciám, aby predložili svoje pripomienky s cieľom získať čo najkomplexnejšiu a najreprezentatívnejšiu spätnú väzbu. Na tento účel by mala uverejniť návrh takýchto nariadení.
- (10) Súbežne s uverejnením návrhu nariadenia podľa tohto nariadenia by sa mali viesť konzultácie s Poradným výborom pre štátnu pomoc zriadeným podľa nariadenia (EÚ) 2015/1588. V záujme transparentnosti by sa však uvedený návrh nariadenia mal súčasne aj zverejniť na webovom sídle Komisie.
- (11) Kontrola poskytovania pomoci zahŕňa vecné, právne a ekonomické otázky veľmi zložitej a rôznorodej povahy v neustále sa vyvíjajúcom prostredí. Komisia by preto mala pravidelne skúmať kategórie pomoci, ktoré by nemali podliehať požiadavkám notifikácie. Na tento účel by mala každých päť rokov predložiť Európskemu parlamentu a Rade hodnotiacu správu o uplatňovaní tohto nariadenia,

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

Článok 1
Skupinové výnimky

1. Komisia môže prijať, s výhradou článku 5 tohto nariadenia, nariadenia vyhlasujúce, že v zmysle článku 107 ods. 1 zmluvy sú nasledujúce kategórie pomoci zlučiteľné s vnútorným trhom a nepodliehajú požiadavkám notifikácie podľa článku 108 ods. 3 ZFEÚ:
 - a) pomoc na koordináciu dopravy;
 - b) pomoc na náhrady za plnenie niektorých záväzkov súvisiacich s verejnoprospešnou službou, s výnimkou náhrad za služby vo verejnom záujme vo vzťahu k službám vo verejnom záujme v osobnej doprave, na ktoré sa vzťahuje nariadenie (ES) č. 1370/2007.

2. V nariadeniach prijatých podľa odseku 1 sa pre každú kategóriu pomoci špecifikuje(-ú):
 - a) účel pomoci;
 - b) kategórie príjemcov;
 - c) prahové hodnoty vyjadrené ako:
 - (i) intenzita pomoci vo vzťahu k súboru oprávnených nákladov;

- (ii) maximálna výška pomoci; alebo
- (iii) maximálna úroveň štátnej podpory v rámci tejto pomoci alebo v súvislosti s touto pomocou v prípade určitých druhov pomoci, pri ktorých môže byť náročné určiť intenzitu pomoci uvedenú v bode (i) alebo výšku pomoci uvedenú v bode (ii), najmä pri nástrojoch finančného inžinierstva alebo investíciách rizikového kapitálu či nástrojoch podobnej povahy, a to bez toho, aby bola dotknutá kvalifikácia príslušných opatrení podľa článku 107 ods. 1 zmluvy;

- d) podmienky upravujúce kumuláciu pomoci; a
- e) pravidlá transparentnosti a monitorovania stanovené v článku 2.

3. Okrem toho sa v nariadeniach prijatých podľa odseku 1 môžu najmä:

- a) stanoviť prahové hodnoty alebo iné podmienky pre notifikáciu udelenia individuálnej pomoci;
- b) vylúčiť určité sektory z ich rozsahu pôsobnosti;
- c) pripojiť ďalšie podmienky zlučiteľnosti pomoci s vnútorným trhom.

Článok 2

Transparentnosť a monitorovanie

1. Nariadenia prijaté podľa článku 1 ods. 1 obsahujú podrobné pravidlá na zabezpečenie transparentnosti a monitorovania pomoci.
2. Ak členský štát zavedie schémy pomoci alebo poskytne individuálnu pomoc nepodliehajúcu požiadavkám notifikácie podľa nariadení prijatých podľa článku 1 ods. 1, poskytne Komisii zhrnutia informácií o takejto pomoci. Komisia uvedené zhrnutia uverejní.
3. Každý členský štát zaznamenáva a zhromažďuje všetky informácie týkajúce sa uplatňovania nariadení prijatých podľa článku 1 ods. 1. Ak má Komisia informácie, na základe ktorých má dôvod domnievať sa, že nariadenie prijaté podľa článku 1 ods. 1 sa neuplatňuje riadnym spôsobom, dotknutý členský štát poskytne Komisii všetky informácie, ktoré Komisia považuje za nevyhnutné na posúdenie toho, či pomoc poskytnutá v súlade s uvedeným nariadením spĺňa všetky jeho podmienky.
4. Každý členský štát minimálne raz ročne predloží Komisii správu o uplatňovaní nariadení prijatých podľa článku 1 ods. 1 v súlade s konkrétnymi požiadavkami Komisie. Komisia uvedené správy sprístupní všetkým ostatným členským štátom. Výbor uvedený v článku 5 uvedené správy raz ročne preskúma a vyhodnotí.

Článok 3

Obdobie platnosti a zmena nariadení

1. V nariadeniach prijatých podľa článku 1 ods. 1 sa stanovuje obdobie ich platnosti a prechodné obdobie pre prípad, že po uplynutí obdobia ich platnosti sa ich uplatňovanie nepredĺži.
2. Ak sa nariadenie prijaté podľa článku 1 ods. 1 zruší alebo zmení novým nariadením, v novom nariadení sa stanoví šesťmesačné prechodné obdobie, vďaka ktorému bude možné upraviť pomoc, na ktorú sa vzťahuje zrušené alebo zmenené nariadenie.

Článok 4

Vypočutie zainteresovaných osôb a organizácií

Pred prijatím nariadenia podľa článku 1 ods. 1 Komisia uverejní jeho návrh, aby mohli všetky zainteresované osoby a organizácie predložiť svoje pripomienky v stanovenej lehote. Uvedená lehota je najmenej jeden mesiac. Komisia zároveň zverejní uvedený návrh nariadenia na svojom webovom sídle.

Článok 5

Konzultácie s Poradným výborom pre štátnu pomoc

1. Komisia uskutoční konzultácie s Poradným výborom pre štátnu pomoc, ktorý bol zriadený nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/1588 (ďalej len „výbor“):
 - a) súbežne s tým, ako je návrh nariadenia podľa článku 1 ods. 1 uverejnený podľa článku 4; a
 - b) pred prijatím každého nariadenia podľa článku 1 ods. 1.
2. Komisia uskutoční konzultácie s výborom na stretnutí, ktoré zvolá formou elektronickej komunikácie. Návrhy a dokumenty na preskúmanie sa priložia k elektronickej komunikácii. Stretnutie sa uskutoční najskôr dva mesiace po elektronickej komunikácii. Uvedené obdobie sa môže skrátiť v prípade konzultácií uvedených v odseku 1 tohto článku, v naliehavých prípadoch alebo v záujme predĺženia doby platnosti nariadenia prijatého podľa článku 1 ods. 1.

3. Zástupca Komisie predloží výboru návrh opatrení na prijatie. Výbor vydá svoje stanovisko k návrhu v lehote, ktorú môže predseda Komisie stanoviť podľa naliehavosti veci a, ak je to nevyhnutné, na základe hlasovania.
4. Stanovisko výboru sa zaznamená v zápisnici stretnutia. Každý členský štát môže požiadať o to, aby sa v zápisnici stretnutia zaznamenala jeho pozícia. Výbor môže odporučiť uverejnenie stanoviska v *Úradnom vestníku Európskej únie*.
5. Komisia zohľadní stanovisko výboru a informuje výbor o spôsobe, akým bolo jeho stanovisko zohľadnené.

Článok 6

Hodnotiaca správa

Komisia predloží každých päť rokov Európskemu parlamentu a Rade hodnotiacu správu o uplatňovaní tohto nariadenia. Najprv predloží návrh uvedenej správy výboru na jeho posúdenie.

Článok 7
Nadobudnutie účinnosti

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V ...

Za Radu
predseda/predsedníčka
